T.C.
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
ZİRAAT FAKÜLTESİ
İŞLETMEDE MESLEKİ EĞİTİM USUL VE ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Usul ve Esasların amacı; Yozgat Bozok Üniversitesi Ziraat Fakültesi lisans programlarında öğrenim gören öğrencilerin, öğretim planında yer alan İşletmede Mesleki Eğitim dersi kapsamında öğrenim süreleri boyunca edindikleri bilgi, beceri ve yetkinlikleri gerçek iş ortamında uygulamalarını, sektörü tanımalarını ve mezuniyet sonrası çalışma hayatına hızlı uyum sağlamalarını hedefleyen uygulamaların planlanması, yürütülmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Usul ve Esaslar; Yozgat Bozok Üniversitesi Ziraat Fakültesi bölümlerinin öğretim planlarında yer alan İşletmede Mesleki Eğitim dersinin yürütülmesini, işletmelerin belirlenmesini, öğrencilerin yerleştirilmesini, tarafların görev ve sorumluluklarını, ölçme ve değerlendirme işlemlerini ve bölümlere özgü hükümleri kapsar.

(2) Staj ve isteğe bağlı staj uygulamaları bu Usul ve Esasların kapsamı dışında olup Yozgat Bozok Üniversitesi Uygulamalı Eğitimler Yönergesi hükümlerine tabidir.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Usul ve Esaslar;

a) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu,

b) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu,

c) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu,

ç) 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu,

d) 17/6/2021 tarihli ve 31514 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği,

e) Yükseköğretim Kurulu İşletmede Mesleki Eğitim Usul ve Esasları,

f) Yozgat Bozok Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği,

g) Yozgat Bozok Üniversitesi Uygulamalı Eğitimler Yönergesi (Senato: 22/12/2022 tarih ve 2022.033.157 sayılı karar; değişik: 18/01/2024 tarih ve 2024.002.015 sayılı karar)

hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

a) Bölüm: Ziraat Fakültesine bağlı bölümleri,

b) Çerçeve Yönetmelik: Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğini,

c) Dekan: Ziraat Fakültesi Dekanını,

ç) Eğitici Personel: İşletme tarafından, Komisyonun görüşü alınarak görevlendirilen, alanında mesleki yetkinliğe sahip, öğrencilerin işletmedeki eğitiminden sorumlu işletme personelini,

d) Fakülte: Yozgat Bozok Üniversitesi Ziraat Fakültesini,

e) Fakülte Uygulamalı Eğitimler Koordinatörü: Dekan tarafından görevlendirilen, eğitim-öğretimden sorumlu dekan yardımcısını,

f) İşletme: Mal ve hizmet üreten kamu ve özel kurum, kuruluş ve iş yerlerini,

g) İşletme Değerlendirme Formu: Eğitici personel tarafından her bir öğrenci için doldurulan, öğrencinin işletmedeki çalışmalarına ilişkin gözlem ve değerlendirmeleri içeren formu,

ğ) İşletmede Mesleki Eğitim (İME): Öğrencilerin teorik eğitimlerini Fakültede, beceri eğitimlerini ise işletmelerde, öğretim planında belirtilen yarıyıl boyunca yaptıkları eğitim uygulamalarını,

h) İME Defteri (Uygulamalı Eğitim Dosyası): Öğrencinin İME süresince günlük çalışmalarını kaydettiği, eğitici personel tarafından onaylanan defter, form, rapor ve benzeri dokümanı,

ı) Komisyon: Bölüm Uygulamalı Eğitimler Komisyonunu,

i) OBS: Yozgat Bozok Üniversitesi Öğrenci Bilgi Sistemini,

j) Sınav Yönetmeliği: Yozgat Bozok Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğini,

k) Sorumlu Öğretim Elemanı: Uygulamalı eğitim grubu için görevlendirilen, İME sürecini izleyen ve değerlendiren öğretim elemanını,

l) Üniversite: Yozgat Bozok Üniversitesini,

m) Yönerge: Yozgat Bozok Üniversitesi Uygulamalı Eğitimler Yönergesini

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Genel Esaslar

İME'nin dönemi, süresi ve düzeni

MADDE 5 – (1) İME, ilgili bölümün öğretim planında yer aldığı yarıyılda (7. veya 8. yarıyıl), akademik takvime uygun olarak 13 hafta süreyle yapılır.

(2) Programın özelliğine ve işletme koşullarının uygunluğuna göre, Fakülte Kurulunun önerisi ve Senatonun onayı ile İME yaz döneminde de yaptırılabilir.

(3) İME kapsamındaki derslerin toplam kredisi 30 AKTS'den oluşmaktadır.

(4) İME, işletmenin çalışma düzenine uygun olarak günlük 8 saatlik tam gün mesai esasına göre ve kesintisiz olarak yapılır. Gündüz çalışmak esastır; gerekli hâllerde Fakülte Yönetim Kurulu kararı ile farklı zamanlarda telafi yapılabilir.

(5) Öğrenci, ilgili yarıyılda ders kaydı sırasında İME dersini seçmek zorundadır. Bu dersi seçmeyen öğrenci İME'ye başlayamaz.

İME'ye başlama şartları

MADDE 6 – (1) Öğrencinin İME'ye başlayabilmesi için;

a) Genel akademik not ortalamasının en az 1.80 olması,

b) Varsa bölüm tarafından belirlenen ön koşullu dersleri başarmış olması,

c) İME hazırlık işlemlerinin yapıldığı tarihlerde öğrencilik durumunun aktif olması

gerekir. (a) bendindeki şartı sağlamayan öğrenciler, şartı sağlayana kadar İME dersini alamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Dekanın görev ve yetkileri

MADDE 7 – (1) Dekanın İME ile ilgili görev ve yetkileri şunlardır:

a) Fakültedeki İME faaliyetlerinin planlanması ve uygulanmasını koordine etmek,

b) Bölüm Uygulamalı Eğitimler Komisyonlarının oluşturulmasını sağlamak ve Fakülte Uygulamalı Eğitimler Koordinatörünü görevlendirmek,

c) 5510 sayılı Kanun gereğince sigortalanacak öğrencilerin sigorta iş ve işlemlerini yürütmek,

ç) Rektörün yetkilendirmesi hâlinde işletmelerle yapılacak sözleşme ve protokolleri imzalamak ya da imzalanmak üzere Rektöre sunmak,

d) İME'nin bu Usul ve Esaslara uygun olarak başlaması, sürdürülmesi ve tamamlanması için gerekli önlemleri almak.

Bölüm Uygulamalı Eğitimler Komisyonu

MADDE 8 – (1) Her bölümde, Bölüm Başkanı veya görevlendireceği bir öğretim elemanının başkanlığında en az üç öğretim elemanından oluşan Bölüm Uygulamalı Eğitimler Komisyonu oluşturulur. Bölümde yeterli sayıda öğretim elemanı bulunmaması hâlinde Dekan Fakülteden öğretim elemanı görevlendirebilir. Üyelerin görev süresi üç yıldır; süresi biten üyeler yeniden görevlendirilebilir. Süresi dolmadan ayrılan üyenin yerine kalan süreyi tamamlamak üzere görevlendirme yapılır.

(2) Komisyonun görevleri şunlardır:

a) Öğrencilere İME öncesinde İME'nin amacı, işleyişi, belgeler ve değerlendirme hakkında tanıtıcı ve yönlendirici toplantılar düzenlemek,

b) İME yapılabilecek işletmeleri belirlemek, kontenjanları ilan etmek ve işletmelerle protokol yapılması için gerekli girişimlerde bulunmak,

c) Öğrencinin önerdiği işletmenin uygunluğunu değerlendirmek ve onaylamak,

ç) İME süresince yapılacak çalışmaların kapsamını ve İME Defterinin içeriğini belirleyerek öğrencilere duyurmak,

d) Sorumlu öğretim elemanlarının öğrenci yüklerini bölüm öğretim elemanları arasında mümkün olduğunca eşit dağıtmak,

e) İME dönem sonu sınavını yürütmek veya sorumlu öğretim elemanı eliyle yürütülmesini sağlamak,

f) Gerekli hâllerde İME ile ilgili anket, mülakat vb. uygulamalar düzenlemek,

g) İME süresince ortaya çıkan sorunları çözmek, çözülemeyenleri Fakülte Uygulamalı Eğitimler Koordinatörüne iletmek.

Sorumlu öğretim elemanı

MADDE 9 – (1) Her uygulamalı eğitim grubu için, Komisyon önerisi ve Bölüm Başkanlığının teklifi ile İME süresince bir sorumlu öğretim elemanı görevlendirilir.

(2) Sorumlu öğretim elemanının görevleri şunlardır:

a) Komisyon ile iş birliği içinde öğrencilerini bilgilendirmek ve yönlendirmek,

b) Öğrencinin takibi için işletme ve eğitici personel ile belirli aralıklarla irtibata geçmek; işletmeleri yerinde veya iletişim araçlarıyla izlemek ve her denetim için 98-YBÜ-FRM-098 İME Sorumlu Öğretim Elemanı Denetleme Formunu düzenlemek,

c) Eğitici personelin bildirdiği sorunlara ilişkin işlemleri yapmak ve Komisyonu bilgilendirmek; disiplin hususlarında işletme ile iş birliği yapmak,

ç) İME Defteri ile İşletme Değerlendirme Formunu teslim almak, incelemek ve değerlendirmek; İME dönem sonu sınavını yürütmek,

d) İME notunu OBS'ye girmek.

(3) İME kapsamında görevlendirilen sorumlu öğretim elemanına, sorumlu olduğu uygulamalı eğitim grubu sayısına bakılmaksızın haftalık azami beş saat teorik ders yükü yüklenir.

Eğitici personel

MADDE 10 – (1) Öğrenciler İME süresince eğitici personelin gözetiminde bulunur. Eğitici personelin görevleri şunlardır:

a) Hazırlanan eğitim planı dâhilinde öğrencilerin İME'yi yapmalarını ve sürdürmelerini sağlamak; öğrenciye günlük, haftalık ve aylık çalışma planı ve sorumluluk vermek,

b) Öğrencinin programına uymayan ve sağlık açısından risk oluşturan işlerde görevlendirilmesini engellemek,

c) İME Defterini inceleyerek görüş vermek ve onaylamak,

ç) İME'yi tamamlayan öğrencinin İşletme Değerlendirme Formunu doldurmak, imzalamak ve işletme yetkilisine imzalatmak,

d) Devamsızlık, sağlık raporu, disiplin ve diğer hususlarda sorumlu öğretim elemanı ile iş birliği yapmak.

İşletmenin görev ve yetkileri

MADDE 11 – (1) İşletmenin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Öğrenci sayısını dikkate alarak alanında mesleki yetkinliğe sahip yeterli sayıda eğitici personel görevlendirmek,

b) İME Kabul Belgesi ve Sözleşmesini onaylamak; İME Defterinin ilgili kısımlarını onaylamak ve İşletme Değerlendirme Formunu doldurmak,

c) İME faaliyetlerinin 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu hükümlerine uygun ortamlarda yapılmasını sağlamak; iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı gerekli önlemleri almak ve işe uygun kişisel koruyucu donanımı sağlamak,

ç) İmkânlar doğrultusunda öğrencinin yemek, dinlenme, giyinme alanı, iş elbisesi ve servis gibi ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olmak,

d) Öğrencilere 3308 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine uygun olarak ücret ödemek,

e) Öğrencinin geçirdiği iş kazalarını ilgili mevzuata uygun olarak ilgililere ve aynı gün içinde Fakülteye bildirmek.

Öğrencinin sorumlulukları ve disiplin

MADDE 12 – (1) Öğrenciler, İME süresince Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği ile Üniversitenin ilgili mevzuatına ve işletmenin çalışma, disiplin ve iş güvenliği kurallarına uymak zorundadır. Bu Usul ve Esaslara veya işletmenin resmî çalışma kurallarına aykırı davranan öğrencinin İME'si başarısız olarak değerlendirilir.

(2) Öğrenciler; her türlü mazeret ve isteklerini sorumlu öğretim elemanına ve eğitici personele bildirir; İME yerinden ayrılmayı gerektiren zorunlu hâllerde izin almak zorundadır.

(3) Öğrenciler, işletmedeki her türlü mekân, alet, malzeme, makine ve araç-gereci özenle kullanmakla yükümlüdür; kusurları nedeniyle doğacak zararlardan şahsen sorumludur.

(4) Öğrenciler grev, gösteri, yürüyüş, iş yavaşlatma vb. eylemlerde bulunamaz ve sendikal faaliyetlere katılamaz.

(5) Öğrenciler, İME sırasında ve sonrasında işletmeye ait ticari ve sınai sırları, gizli belgeleri ve kişisel verileri korumakla yükümlüdür. Bu yükümlülüğü ihlal eden öğrencinin İME'si kesilerek başarısız sayılır ve farklı bir işletmede tekrarlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
İşletmelerin Belirlenmesi, Kontenjan ve Yerleştirme

Kontenjanlar ve başvuru

MADDE 13 – (1) İME kontenjanları; kamu kurum ve kuruluşları, araştırma kuruluşları, kooperatifler, üretici birlikleri, teknoparklar, Ar-Ge merkezleri ve özel sektör işletmeleri ile yapılan yazışmalar sonucunda belirlenir.

(2) İşletmeler ve kontenjanları, İME'nin yapılacağı yarıyıl başlamadan önce bölüm internet sitesinde ilan edilir ve öğrenci tercihine sunulur. Başvuru süresi, yarıyıl başlangıcından itibaren beş iş günüdür.

(3) Öğrenciler bireysel olarak da işletme bulabilir. Bu işletmelerin kontenjana dâhil edilmesi için sorumlu öğretim elemanı ve Komisyon onayının ardından Fakülte ile işletme arasında sözleşme imzalanması gerekir.

İME yapılabilecek yerler

MADDE 14 – (1) Öğrenciler İME'yi, bölümün ilan ettiği nitelikleri taşıyan ve Komisyonca onaylanan kamu kurum ve kuruluşları ile özel işletmelerde yapabilir. Onay alınmadan veya belirlenen nitelikler dışındaki yerlerde yapılan İME geçersiz sayılır.

(2) Öğrenciler, Komisyon önerisi ve Dekan onayı ile Fakültenin veya Üniversitenin ihtiyaç duyulan diğer birimlerinde İME yapabilir. Bu öğrencilere ücret ödenmez.

(3) Öğrenciler, öğretim programlarını aksatmamak ve Komisyon tarafından uygun görülmek kaydıyla İME'yi yurt dışında yapabilir. Bu öğrenciler Üniversitenin iş kazası ve meslek hastalığı sigortasından yararlanamaz; bulundukları ülkenin şartlarına göre sigorta yaptırmak kendi sorumluluklarındadır.

İşletme değişikliği

MADDE 15 – (1) Öğrenci, İME'ye başladıktan sonra ancak Komisyonun uygun görmesi hâlinde ve 243-YBÜ-FRM-243 İME-Staj İşyeri Değişikliği Formu ile işletme değiştirebilir. Komisyon onayı olmadan yapılan değişiklik hâlinde İME geçersiz sayılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Süreç, Devam ve Değerlendirme

İME belgeleri

MADDE 16 – (1) İME sürecinde Üniversite Kalite Koordinatörlüğünce kaydedilen aşağıdaki belgeler kullanılır ve Fakülte internet sitesinde yayımlanır:

a) İşletme Tercih Formu

b) 94-YBÜ-FRM-094 İME-Staj İşletme Değerlendirme Formu,

c) 95-YBÜ-FRM-095 İME-Staj Kabul Belgesi ve Sözleşmesi,

d) 96-YBÜ-FRM-096 İME-Staj Defteri,

e) 97-YBÜ-FRM-097 Öğretim Elemanı İME-Staj Sınavı Değerlendirme Formu,

f) 98-YBÜ-FRM-098 İME Sorumlu Öğretim Elemanı Denetleme Formu,

g) 115-YBÜ-FRM-115 İME-Staj Dosyası Teslim Formu,

h) 116-YBÜ-FRM-116 İME-Staj-Öğrenci Mazeret Bildirme Formu,

i) 243-YBÜ-FRM-243 İME-Staj İşyeri Değişikliği Formu,

j) 246-YBÜ-FRM-246 3308 Sayılı Kanun Kapsamında Devlet Katkısı Ödeme Formu.

k) İşletmede Mesleki Eğitim İş Akış Şeması

(2) İME başlamadan önce öğrenci ile işletme arasında İME Kabul Belgesi ve Sözleşmesi imzalanır.

İME Defteri ve teslimi

MADDE 17 – (1) Öğrenci, İME süresince her gün yaptığı çalışmaları Komisyonun belirlediği içerik ve biçimde İME Defterine kaydeder ve eğitici personele onaylatır.

(2) İME Defteri ve İşletme Değerlendirme Formu, final sınavlarının ilk haftası içinde sorumlu öğretim elemanına imza karşılığı teslim edilir. Mücbir sebeplerle posta veya kargo yoluyla gönderilen belgeler Fakülte yazı işleri birimince teslim alınarak tutanakla sorumlu öğretim elemanına iletilir.

(3) İME belgeleri Fakülte tarafından üç yıl süreyle saklanır.

Devam

MADDE 18 – (1) İME'ye devam zorunludur. Öğrencinin devamsızlığı İME süresinin %20'sini geçemez; geçen öğrenci dönem sonu sınavına alınmaz, başarısız (DZ) sayılır ve dersi tekrar alır.

(2) Sağlık raporu alan öğrenci, durumu aynı gün eğitici personele ve sorumlu öğretim elemanına bildirir ve raporun aslını en geç üç gün içinde Fakülteye ulaştırır.

Değerlendirme

MADDE 19 – (1) İME dersinde ara sınav uygulanmaz. Komisyon veya görevlendireceği sorumlu öğretim elemanı, öğrencileri yarıyıl sonunda hedeflenen kazanımlar doğrultusunda değerlendirir. Ham başarı puanı aşağıdaki bileşenlerden oluşur ve bunların dışında bir değerlendirme ölçütü uygulanamaz:

a) İME Defteri notunun %30'u,

b) İşletme Değerlendirme Formu notunun %30'u,

c) İME dönem sonu sınavı notunun %40'ı.

(2) İME dönem sonu sınavı, en az biri kullanılmak şartıyla yazılı, sözlü ve/veya sunum şeklinde yapılır. Öğrenci dönem sonu sınavına bir kez katılabilir; sınav tarihleri akademik takvimdeki yarıyıl sonu ve bütünleme sınavı tarihleri içinde ilan edilir.

(3) İME dersinin geçme notu 65'in altında belirlenemez. Harf notları aşağıdaki çizelgeye göre verilir:

Ham başarı puanı	Harf notu	Katsayı	Durum
95–100	AA	4,00	Başarılı
90–94	AB	3,70	Başarılı
85–89	BA	3,30	Başarılı
80–84	BB	3,00	Başarılı
75–79	BC	2,70	Başarılı
70–74	CB	2,30	Başarılı
65–69	CC	2,00	Başarılı
0–64	FF	0	Başarısız
–	DZ	0	Devamsız

(4) İME dersinden başarısız olan öğrenci, dersi devam eden eğitim-öğretim döneminde tekrar almak zorundadır; tekrarda İME aynı veya farklı bir işletmede yapılabilir. İME dersi için tek ders sınavı hakkı yoktur.

(5) İME Defterinde tahrifat yaptığı veya İME'ye devam etmediği hâlde defter düzenlediği belirlenen öğrenci başarısız sayılır ve hakkında Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre işlem yapılır.

İtiraz

MADDE 20 – (1) İME değerlendirme sonuçlarına itirazlar Sınav Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır ve sonuçlandırılır.

Önceki uygulamalı eğitimlerin tanınması

MADDE 21 – (1) Öğrencilerin daha önce bir yükseköğretim kurumunda yaptıkları İME'nin geçerliliği, ilgili intibak komisyonu tarafından değerlendirilerek karara bağlanır.

(2) Öğrenim gördüğü program ile ilgili bir işte en az bir yıl çalışmış veya çalışmakta olan öğrencilerin muafiyet işlemleri, Fakülte Uygulamalı Eğitimler Kılavuzundaki esaslara göre yürütülür.

Ücret ve sigorta

MADDE 22 – (1) İME gören öğrencilere 3308 sayılı Kanunun 25 inci maddesi uyarınca işletme tarafından ücret ödenir. Ücret konusunda idari ve hukuki sorumluluk işletmeye aittir; Üniversite bu konuda taraf değildir. Fakülte veya Üniversite birimlerinde İME yapan öğrencilere ücret ödenmez.

(2) Yurt içinde İME yapan öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası primleri, 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca Fakülte tarafından karşılanır. Bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayan öğrenciler hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM
Bölümlere Özgü Hükümler

MADDE 23 – (1) Bahçe Bitkileri Bölümü öğrencileri İME'yi; meyvecilik, sebzecilik, bağcılık, örtüaltı yetiştiriciliği, topraksız tarım, fide, fidan ve çoğaltma materyali üretimi (tohum, çelik, aşı, daldırma, doku kültürü ile çoğaltma), süs bitkileri, tohumculuk, bitki ıslahı, bahçe bitkileri ürünlerinin hasat, hasat sonrası işlemler, sınıflandırma, paketleme, depolama ve işleme konularında faaliyet gösteren işletmelerde, tarımsal Ar-Ge, tarımsal danışmanlık ve bahçe bitkileri üretimiyle ilişkili diğer alanlarda faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, araştırma kuruluşları, kooperatifler, üretici birlikleri, özel sektör işletmelerinde ve benzeri işletmelerde yapabilir.

(2) Birinci fıkrada sayılan yerlerde İME yapılıp yapılamayacağına Bahçe Bitkileri Bölümü Uygulamalı Eğitimler Komisyonu karar verir. Yozgat Bozok Üniversitesi birimlerinde yapılacak İME için ayrıca 15 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

MADDE 24- (1) Bitki Koruma Bölümü öğrencileri İME'yi; entomoloji, fitopatoloji, akaroloji, nematoloji, herboloji, bitki hastalıkları, zararlılar ve yabancı otların teşhisi, izlenmesi ve mücadelesi, bitki sağlığı, entegre zararlı yönetimi, biyolojik ve biyoteknik mücadele, kimyasal mücadele, bitki koruma ürünlerinin üretimi, geliştirilmesi, ruhsatlandırılması ve kalite kontrolü, pestisit kalıntı analizleri, bitki sağlığı laboratuvar hizmetleri, bitki karantinası, bitki koruma alanında araştırma ve geliştirme, tarımsal danışmanlık ve bitki koruma ile ilişkili diğer alanlarda faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, araştırma enstitüleri, üniversitelerin ilgili araştırma ve uygulama merkezleri, kooperatifler, üretici birlikleri ve özel sektör işletmelerinde yapabilir. Bu kapsamda öğrenciler; Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili birimleri, bitki koruma araştırma enstitüleri, bitki sağlığı ve zirai mücadele laboratuvarları, biyolojik mücadele etmeni üretim tesisleri, bitki koruma ürünleri üretim ve Ar-Ge kuruluşları, bitki sağlığı ve karantina birimleri, bitki koruma faaliyetlerinin yürütüldüğü tarımsal üretim işletmeleri ve yetkili tarımsal danışmanlık kuruluşlarında ve benzeri işletmelerde yapabilir.

(2) Birinci fıkrada sayılan yerlerde İME yapılıp yapılamayacağına Bitki Koruma Bölümü Uygulamalı Eğitimler Komisyonu karar verir. Yozgat Bozok Üniversitesi birimlerinde yapılacak İME için ayrıca 15 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

MADDE 25- (1) Tarım Ekonomisi Bölümü öğrencileri İME'yi; Tarım ve Kırsal Kalkınma Projeleri hazırlayan danışmanlık veya müşavirlik firmalarında, firmanın en az 2 tane proje yazması ve kabul edilmesi veya en az 2 tane projenin uygulanması aşamasında danışmanlık vermesi, Avrupa Birliği desteği alarak ilgili kurumlarla birlikte (Tarım ve Orman Bakanlığı, Sanayi Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Aile Çalışma ve Sosyal Bakanlığı, Merkezi Finans ve İhale Bakanlığı, Birleşmiş Milletler, Avrupa Kalkınma Bankası, Dünya Bankası, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı) kırsal kalkınma, tarım, eğitim, hibe konularında teknik yardım hizmeti, proje sahibi veya ortağı olarak faaliyet gösteren danışmanlık firmalarında, Tarım danışmanı çalıştıran üretici örgütlerinde, Birleşmiş Milletler veya BM bağlı birimlerinin yürüttüğü kırsal kalkınma, tarımsal konulardaki projelerde, DSİ, Karayolları gibi Genel Müdürlüklere kıymet takdiri yapan özel sektör firmalarda, TKDK desteği ile kurulmuş olan süt, besi, tarımsal ürünleri işleme tesislerinde, KOBİ'lere yönelik proje hazırlayan veya eğitim faaliyeti veren danışmanlık firmalarında, Kalkınma Ajanslarında, Tarım sigortası, organik kontrolörlük yapan kurumsal firmalarda, aktif olarak çalışan Tarımsal Danışmanlık Firmalarında (İlgili Tarım ve Orman Bakanlığı İl Müdürlüğünden firmanın faal olduğuna dair belge getirilmesi koşulu ile), Tarımsal girdi pazarlama ve gıda sanayii firmalarında, Tarımsal ürün borsaları, Üretici Birlikleri (DSYMB, DKKYMB), Ziraat Odalarında ve benzeri işletmelerde yapabilir.

(2) Birinci fıkrada sayılan yerlerde İME yapılıp yapılamayacağına Tarım Ekonomisi Bölümü Uygulamalı Eğitimler Komisyonu karar verir. Yozgat Bozok Üniversitesi birimlerinde yapılacak İME için ayrıca 15 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

MADDE 26- (1) Tarla Bitkileri Bölümü öğrencileri İME'yi; Tohumculuk şirketleri ve tohum üretim işletmelerinde, Bitki ıslahı ve Ar-Ge kuruluşlarında, Tarla bitkileri üretimi yapan orta ve büyük

ölçekli tarım işletmelerinde, Sözleşmeli üretim yapan tarım işletmeleri ve firmalarda, Tohum temizleme, işleme, sınıflandırma, ilaçlama, paketleme ve depolama tesislerinde, Tohumluk kontrol, tescil ve sertifikasyon kuruluşları (Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez Müdürlüğü, Tohum Sertifikasyon Test Müdürlükleri ve ilgili kamu birimleri), TİGEM işletmelerinde, TAGEM'e bağlı araştırma enstitülerinde, Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO)'nun ürün alımı, kalite kontrolü, depolama ve ilgili teknik birimlerinde, Şeker Fabrikaları Pancar Üretim sahalarında, Lisanslı depoculuk işletmelerinde, Yetkili sınıflandırıcı ve ürün kalite kontrol laboratuvarlarında, Entegre Kenevir İşleme Tesislerinde, Çay-Kur, Çay Üretimi Saha Mühendisliği veya Ekspertiz hizmetlerinde, Entegre Aromatik Bitki İşleme Tesislerinde, Patates Cips Fabrikaları Ürün Alımı ve Kalite Laboratuvarlarında, Yağlık ve Çerezlik Ayçiçeği İşleme Tesisleri Tedarik ve Kalite Tespit Birimlerinde, Tütün Üretimi ve İşleme Firmalarında, Baklagil Tedariki/İşleme ve Paketleme Tesisleri Kalite Biriminde ve benzeri işletmelerde yapabilir.

(2) Birinci fıkrada sayılan yerlerde İME yapılıp yapılamayacağına Tarla Bitkileri Bölümü Uygulamalı Eğitimler Komisyonu karar verir. Yozgat Bozok Üniversitesi birimlerinde yapılacak İME için ayrıca 15 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

MADDE 27 – (1) Özel sektör kuruluşlarının İME kapsamında uygun kabul edilebilmesi için; toplam çalışan sayısının en az 10 olması, öğrenciyi yönlendirebilecek teknik personelin bulunması, öğrenciye aktif mesleki uygulama yaptırılabilmesi, İME süresince öğrencinin devam ve performansının takip edilebilmesi esas alınır.

(2) Çalışan sayısının 10'un altında olduğu ancak öğrencinin alanında yüksek nitelikli üretim, Ar-Ge, ıslah veya tohumculuk faaliyeti yürüten özel işletmelerin uygunluğu İME Komisyonunun gerekçeli kararıyla ayrıca değerlendirilebilir.

MADDE 28 – (1) İME yapılacak işletmenin, öğrencinin kendi alanındaki mesleki bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirecek nitelikte olması ve işletmede öğrencinin çalışmalarını yönlendirecek, alanında mesleki yetkinliğe sahip teknik personelin, tercihen Ziraat Mühendisinin, eğitici personel olarak bulunması gerekir.

(2) İşletmenin uygunluğu Uygulamalı Eğitimler Komisyonu tarafından değerlendirilerek onaylanır. Onaylanan işletme ile 95-YBÜ-FRM-095 İME-Staj Kabul Belgesi ve Sözleşmesi imzalanmadan İME'ye başlanamaz.

MADDE 29 – (1) Öğrenciler, Üniversiteye bağlı araştırma ve uygulama merkezlerinde İME yapabilir. Bu merkezlerde İME yapılabilmesi için merkezin, İME süresi boyunca öğrencinin kendi alanında fiilen üretim, araştırma veya uygulama faaliyeti yürütüyor olması, merkezde, öğretim elemanları dışında, merkezin teknik işlerinden sorumlu olarak kadrolu veya sözleşmeli statüde çalışan, Ziraat Mühendisi unvanına sahip en az bir personelin bulunması ve bu personelin 11 inci madde kapsamında eğitici personel olarak görevlendirilmesi, merkez müdürlüğünün yazılı uygunluk görüşünün alınması ve Komisyonun onayı gerekir. Merkez müdürü ve merkezde görevli öğretim elemanları eğitici personel olarak görevlendirilemez.

(2) Bu kapsamda İME yapacak öğrenci sayısı, ilgili yarıyılda İME yapan bölüm öğrencilerinin Komisyonca belirlenen oranını geçemez.

MADDE 30 – (1) Öğrenci, İME Defterine her iş günü yaptığı çalışmaları tarih, bitki türü ve çeşidi, yapılan uygulama ve gözlemlerle birlikte kaydeder; işletmenin izin verdiği ölçüde fotoğraf ve ölçüm verileriyle belgelendirir.

MADDE 31 – (1) Üretim veya teknik uygulama yapmaksızın yalnızca ticari satış ve pazarlama faaliyeti yürüten zirai ilaç, gübre, tohum ve fide bayileri, perakende çiçekçiler, market ve hal komisyoncuları ile bitkisel üretim yapmayan ve yalnızca yapısal peyzaj uygulaması yürüten firmalarda, öğrenciye teknik uygulama olanağı sağlamayan tarımsal ticaret işletmelerinde, yalnızca büro ve evrak işlemlerinin yürütüldüğü kuruluşlarda, alanı ile doğrudan ilişkili teknik faaliyeti bulunmayan işletmelerde İME yapılamaz.

(2) Öğrencinin birinci derece yakınlarına ait veya yakınlarının yönetici olduğu işletmelerde İME yapılması, değerlendirmenin tarafsızlığı gözetilerek Komisyonun ayrıca gerekçeli onayına bağlıdır.

MADDE 32 – (1) Komisyon, özel sektör işletmelerinden faaliyetlerini gösteren belgeleri isteyebilir. Bu belgeler; Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) veya Örtüaltı Kayıt Sistemi (ÖKS) kaydı, fidan, fide veya tohum üretici yetki belgesi, İyi Tarım Uygulamaları veya organik tarım sertifikası, vergi levhası ve benzeri belgelerdir.

(2) Komisyon, bölgesel üretim koşullarını dikkate alarak işletmeler için asgari üretim alanı veya kapasite ölçütü belirleyebilir ve bunu kontenjan ilanında duyurur.

MADDE 33 – (1) Öğrenciler İME'ye başlamadan önce, öğretim planında yer alıyorsa İş Sağlığı ve Güvenliği dersini başarmış olmalı; yer almıyorsa Fakülte tarafından düzenlenen iş sağlığı ve güvenliği bilgilendirmesine katılmalıdır.

(2) Öğrenciler; bitki koruma ürünlerinin hazırlanması ve uygulanması, fumigasyon, soğuk hava deposu ve kontrollü atmosfer odalarında çalışma, sera üst yapısında yüksekte çalışma ile traktör ve tarım makinelerinin kullanımı gibi riskli işlerde ancak eğitici personelin doğrudan gözetiminde ve uygun kişisel koruyucu donanımla bulunabilir. Bu işleri tek başına yapamaz; gerekli yasal belge veya ehliyete sahip olmadıkça tarım makinesi kullanamaz.

(3) Toprak ve bitki materyaliyle yoğun temas nedeniyle öğrencilerin İME öncesinde tetanoz aşısı durumlarını kontrol ettirmeleri tavsiye edilir.

MADDE 34 – (1) Öğrenciler; işletmeye ait tohum, fide, fidan, çelik, aşı kalemi, ıslah hattı, çeşit adayı ve diğer bitki materyalini işletmenin yazılı izni olmadan işletme dışına çıkaramaz, çoğaltamaz ve üçüncü kişilere veremez.

(2) Islah, çeşit geliştirme ve Ar-Ge çalışmalarına ait veriler, gübreleme ve besin çözeltisi reçeteleri ile benzeri ticari bilgiler 13 üncü maddenin beşinci fıkrası kapsamında gizli tutulur ve İME Defterinde yalnızca işletmenin izin verdiği ölçüde yer alır.

(3) Öğrenciler, işletmeler arasında hastalık ve zararlı taşınmasını önlemek amacıyla işletmenin biyogüvenlik ve hijyen kurallarına (ayakkabı ve alet dezenfeksiyonu, karantina alanlarına giriş kısıtlamaları vb.) uymak zorundadır.

MADDE 35 – (1) Don, dolu, sel, yangın gibi doğal afetler veya salgın bitki hastalıkları nedeniyle işletmedeki üretim faaliyetinin İME'nin sürdürülmesine imkân vermeyecek şekilde durması hâlinde, öğrenci durumu en geç üç iş günü içinde sorumlu öğretim elemanına bildirir.

(2) Bu durumda Komisyon onayı ile işletme değişikliği yapılır ve önceki işletmede tamamlanan süre İME süresinden sayılır.

MADDE 36 – (1) İşletmelerdeki öğrenciler, sorumlu öğretim elemanına haftada bir rapor vermekle yükümlüdür.

(2) Ziyaret ve görüşmelerde uygulamaların 24- 27 maddelerindeki faaliyetlerle uyumu, iş sağlığı ve güvenliği koşulları ve İME Defterinin güncelliği kontrol edilir ve sonuçlar 98-YBÜ-FRM-098 Denetleme Formuna işlenir.

(3) Sorumlu öğretim elemanı tarafından dönem sonu İME Geri Bildirim Raporu hazırlanarak, bölüm başkanlığı aracılığı ile Dekanlığa iletilir.

(4) İşletmede mesleki eğitim geri bildirim raporları Fakülte Kurulu tarafından değerlendirilerek iyileştirme çalışmaları yapılabilir.

MADDE 37 – (1) Bölümlerde İME dönem sonu sınavı, öğrencinin İME süresince yaptığı uygulamaları anlatan sunum ve bu sunuma dayalı sözlü sınav şeklinde, Komisyon üyeleri ve sorumlu öğretim elemanından oluşan en az üç kişilik jüri önünde yapılır.

(2) Sınavda; bitki materyalini tanıma, uygulanan teknikleri açıklama ve işletmede karşılaşılan bir üretim sorununa çözüm önerisi geliştirme becerileri ölçülebilir. Sınav notunun ham başarı puanına katkısı 20 nci maddede belirtilen %40 oranındadır.

YEDİNCİ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 38 – (1) İME'nin başvuru, yerleştirme, uygulama, belge teslimi ve değerlendirme aşamalarındaki iş akışı ile formların kullanım zamanı ve sırası, Fakülte Kurulu onayı ile yürürlüğe giren Fakülte Uygulamalı Eğitimler Kılavuzunda belirlenir ve Fakülte internet sitesinde yayımlanır.

MADDE 39 – (1) Bu Usul ve Esaslarda hüküm bulunmayan hâllerde Yönerge, Çerçeve Yönetmelik, Sınav Yönetmeliği, Yükseköğretim Kurulu İşletmede Mesleki Eğitim Usul ve Esasları ve ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Senato ve Fakülte Kurulu kararları uygulanır.

(2) Yükseköğretim Kurulu tarafından İME kapsamına alınan programlarda, Yükseköğretim Kurulu İşletmede Mesleki Eğitim Usul ve Esaslarının özel hükümleri öncelikle uygulanır.

Yürürlük

MADDE 40 – (1) Bu Usul ve Esaslar, Ziraat Fakültesi Fakülte Kurulu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Usul ve Esasın Kabul Edildiği Fakülte Kurul Kararının			
Tarih ve Sayısı	**Tarihi**	**Sayısı**	**Karar No**
	26.10.2026	2026/06	2